



Universitätsbibliothek Paderborn

Cvrsvs Theologici ...

Ea Brevitate Conscriptus, Qvam Tot Tantarvmqve Rervm Amplitudo Et
Varietas Patitvr ...

Quas Prima Pars Et Prima Secundæ Divi Thomæ Complectvntvr -
Qvæstiones Insvper Ad Mores & praxim spectantes, quæ peculiarem cum
Scholasticis habent connexionem, declarantur

Carleton, Thomas Compton

Leodii, 1659

Sect. II. De Personarum, prioritate & circuminseßione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13718

SECTIO SECUNDA.

De Personarum prioritare, & circum-
inseffione.

Nulla hic, proprie loquendo, est relatio similitudinis.

IV. Quo sensu admitti in divinis possit relatio realis similitudinis.

Ad veram & realem relationem non requiritur, ut ratio fundandi sit realiter distincta.

V. Tres divinae Personae sunt in perfectione aequales.

VI. Aequalitas Personarum desumenda est ab eorum Essentia.

tamen multo sententia ait esse tantum rationis. Ego cum Magistro in 1. dist. 31. cap. 2. existimo, nullam verè & propriè hic omnino esse relationem: nec enim est transcendentalis, Pater quippe, quà similis Filio, non eum producit, nec per modum principii aut originis hoc modo eum respicit, in hoc autem solo fitus est conceptus relationis transcendentalis in divinis. Nec etiam est relatio prædicamentalis, hæc siquidem, ut dixi supra, Disp. 52. sect. 1. num. 4. ubicumque est, accedit rei jam constitutæ, realiterque ab eâ distinguitur.

Si tamen per relationem realem prædicamentalem, nihil aliud quis intelligat, quàm duas Personas in eadem naturâ similes, seu quæ eandem habeant Essentiam, non video cur dici nequeat hic dari relationem realem, cum verè & propriè, ante omnem intellectûs operationem sint similes: relatio autem in illâ sententiâ nihil aliud est nisi similitudo: cum ergo identitas naturæ non obstat veræ & reali similitudini, nec obstat veræ & reali relationi. Unde in creatis, etiam in sententiâ relationem statuente realiter à fundamento & termino distinctam, existimo ad relationem realem non requiri, ut ratio fundandi in utroque extremo sit realiter distincta: sicque etiam in duobus parietibus esset eadem numero albedo, adhuc verâ & realis in iis emergeret relatio similitudinis. A fortiori ergo quoad præsens, in sententiâ relationem ab extremis non distinguente, cum hic extrema, Personæ scilicet divinæ, aliunde supponantur realiter distinctæ, dari poterit realis relatio similitudinis, quantumvis ratio fundandi, natura scilicet, seu essentia, in omnibus sit eadem, & indistincta.

Quoad secundum in titulo propositum, de æqualitate scilicet divinarum Personarum, fide certum est eas in perfectione esse æquales: sic in Divi Athanasii Symbolo habetur, *Tres Personae coeternæ sibi sunt, & coequales*. In Præfatione etiam Sanctissimæ Trinitatis, de tribus Personis canit Ecclesia, *Ut in Essentiâ unitas, in Majestate adoretur æqualitas*. In quam proinde veritatem cum S. Thoma hic, quæst. 42. art. 1. tota conspirat Theologorum Schola. Hinc S. Augustinus lib. 6. de Trin. cap. 7. *Tantus, inquit, est solus Pater, vel solus Filius, vel solus Spiritus Sanctus, quantus est simul Pater & Filius & Spiritus Sanctus*.

Ratio autem est, quia habent omnes eandem Naturam & Essentiam. Aliqui tamen, ut Zuniga 1. p. Disp. 17. dub. 1. aiunt duas Personas esse extensivè perfectiores unâ. Quod tamen alii negant, quòd scilicet quicquid perfectionis est in unâ, sit saltem mediatè ratione essentia in aliâ. Et hanc etiam ob causam non arguit majorem perfectionem habere naturam à se, quàm ab alio acceptam, &c.

Quoad primum, S. Thomas hic, quæst. 42. art. 2. omnem in divinis prioritatem negat, ob illud S. Athanasii in Symbolo, *In hac Trinitate nihil prius aut posterius*. Et sanè absolute loquendo ita est; si tamen quis addat *origine*, & dicat Patrem esse origine priorem Filio, &c. nihil vel contra Athanasium, vel fidem diceret: Unde cum Scoto docent passim Theologi hanc originis prioritatem in divinis Personis reperiri.

Nec dissentire videtur S. Thomas; hanc enim quæstione 42. art. 3. ait ordinem naturæ inter divinas Personas esse admittendum, cum ordo nihil aliud sit, quàm habitudo plurium ad unum principium: hic autem ordo naturæ est reipsâ prioritas originis, seu quod una Persona aliam producat.

Quoad Circuminseffionem notandum, eam aliud nihil esse, quàm divinarum Personarum mutuum in se invicem immanentiam. Hanc inter divinas Personas reperiri deducunt communiter Theologi ex illo Joan. 14. v. 11. *Ego in Patre, & Pater in me est*. Quod non minùs de Spiritu Sancto verum est, cum æquè in Patre & Filio sit, utpote per actum immanentem ab iis productus, eandemque cum iis habens naturam & essentiam.

Hanc itaque Circuminseffionem, seu mutuum divinarum Personarum inexistentiam reducant aliqui ad identitatem naturæ, quod scilicet omnes tres Personæ sint unum in Essentiâ, sicque per hanc identificationem sibi insint necesse est: ita hac in re procedere videtur Molina 1. part. quæst. 42. art. quintò. Arriaga hic, Disp. 46. sect. 5. num. 43. & alii.

Nonnulli tamen Circuminseffionem Personarum in intimâ præsentia, & inseparabilitate locali collocant, fundantque in immensitate: ita Scotus in 1. dist. 19. quæst. 2. Suarez citatus n. 11. & alii. Hanc verò mutuum præsentiam habent, non solum ratione essentia, sed particularium etiam relationum, quæ singulis Personis conveniunt: hæc enim, ut supra Disp. 55. sect. 2. num. 11. ostendi, suam etiam habent immensitatem.

Hoc modo aptè intelligitur quod canit Ecclesia Feriâ secundâ ad Laudes, *In Patre totus Filius, & totus in Verbo Pater*, per mutuum scilicet hanc, & intimam sibi invicem præsentiam. Hanc tamen inexistentiam mutuum non merè concomitanter habent Personæ (sicut habent duo Dii, si fingerentur existere, & esse immensi) sed tum ob identitatem naturæ, tum quòd producantur per actus immanentes, quam ob causam, intimam sibi invicem præsentiam essentialiter requirunt, sibi que necessariò inexistunt.